

DUTCH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1 NÉERLANDAIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 NEERLANDÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 7 May 2007 (morning) Lundi 7 mai 2007 (matin) Lunes 7 de mayo de 2007 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET - INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES - INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS - INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

HET NEDERLANDSE TAALGEBIED

Nederlands is de moedertaal van ruim 22 miljoen mensen, met name in Nederland, België en Suriname. We spreken ook wel van Nederlands-Nederlands, Belgisch-Nederlands en Surinaams-Nederlands.

Nederland

Nederland heeft ruim 16 miljoen inwoners. De officiële taal is Nederlands. Deze status is pas officieel vastgelegd in 1995. Er kwam een wijziging van de Algemene Wet bestuursrecht die vooral bedoeld was om ook het Fries een officiële status te geven. Het Limburgs en het Nedersaksisch zijn officieel erkende streektalen.

Turks (met 192000 sprekers), Marokkaans-Arabisch (met 100000 sprekers), Papiaments (Nederlandse Antillen, 80000), Indonesisch (45000) en Sranan (Surinaams, 7000) behoren tot de allochtone minderheidstalen.

De Nederlandse Antillen en Aruba

Deze eilanden maken deel uit van het Koninkrijk der Nederlanden. Nederlands is er de officiële taal. Elk van de eilanden van de Nederlandse Antillen heeft een andere etnische samenstelling. Curaçao heeft het grootste aantal inwoners, namelijk 130000. Bonaire heeft er 10000. Op deze twee eilanden is Papiaments de voertaal. Op de eilanden Sint Eustatius (2300 inwoners), Sint-Maarten (33000) en Saba (1400) is de voertaal Engels. Aruba heeft ongeveer 120000 inwoners. Daar is de voertaal doorgaans Papiaments.

België

In België zijn er drie officiële talen. Sinds de staatshervorming van 1970 onderscheidt men vier taalgebieden: het Nederlandse taalgebied, het Franse taalgebied, het tweetalig taalgebied Brussel-Hoofdstedelijk Gewest en het Duitse taalgebied. Nederlands is de eerste taal van ruim zes miljoen Vlamingen. Franstalig zijn circa 4,6 miljoen mensen en Duits is de eerste taal van omstreeks 150000 Belgen. Daarnaast zijn er de talen van (voormalige) arbeidsmigranten, waarbij mensen met een Italiaanse achtergrond met 280000 de grootste groep vormen. Verder wonen er zo'n 105000 mensen met een Marokkaans-Arabische taalachtergrond, zo'n 80000 Portugezen en ongeveer 63000 Turkstaligen.

Suriname

In Suriname worden meer dan 20 talen gesproken. De officiële taal is het Nederlands. Het is de taal van bestuur, rechtspraak en onderwijs. In het onderzoek geeft meer dan 60 % aan dat Nederlands zijn moedertaal is. Het Sranan functioneert als contacttaal tussen de bevolkingsgroepen. Andere grote talen in Suriname die door enkele tienduizenden mensen worden gesproken, zijn het Sarnami en het Surinaams Javaans.

TEKST B

UITVINDER VAN KNIPPERENDE MISTLAMP LAAT ZICH MET OPZET BEKEUREN

- De Nederlandse Ferdie Gerlo (62) liet zich vorig jaar met opzet bekeuren om voor de Antwerpse politierechter te kunnen komen. Hij heeft een mistlamp uitgevonden die knippert als je remt. De man gaf gisteren grif toe dat hij van de politierechtbank toestemming hoopt te krijgen om zijn uitvinding te kunnen gebruiken.
- 2 Ferdie Gerlo uit Krimpen aan de IJssel vecht al veertien jaar [− X −] zijn knipperende mistlamp. Alles begon met een kettingbotsing waar hij in 1991 bij betrokken raakte. "Er hing toen een hele dichte mist. Ik was zo gefocust op de mistlichten van mijn voorligger dat ik zijn stoplichten niet eens had zien oplichten", verklaarde hij aan de politierechter. De beklaagde kwam daarom op het lumineuze idee om zijn mistlicht, de krachtigste lamp van een auto, te laten knipperen.
- "Mijn mistlamp kan levens redden. Aanrijdingen gebeuren doorgaans omdat we te laat reageren. En we reageren te laat [-13-] we te laat gewaarschuwd worden. In België vielen er in tien jaar meer dan 19000 doden en zwaargewonden bij kop-staartaanrijdingen", bepleitte Gerlo zijn zaak. Maar de rechter had toch zo haar twijfels bij die nobele motivatie.
- De man heeft inderdaad een patent aangevraagd voor één onderdeel van het apparaat en gaf grif toe dat hij niet alleen mensenlevens wil redden maar ook munt wil slaan uit zijn uitvinding. "Ik ben tenslotte een Hollander", lachte hij. Het openbaar ministerie vorderde een boete van 55 euro omdat Gerlo met een voertuig rondreed dat rijtechnisch niet in orde is. De rechtbank nam de zaak [-14-] beraad en doet op 24 maart uitspraak.

TEKST C

15

TAIDA PASIC TERUG NAAR SARAJEVO

Taïda Pasic, de Kosovaarse vluchtelinge die graag in Nederland wilde blijven om haar eindexamenVWO te doen, heeft vrijdagochtend Nederland verlaten.

5 Vorige week viel de genadeklap voor Taïda. Toen besliste de rechter dat het meisje onrechtmatig in Nederland was. Ze kreeg een week de tijd om vrijwillig te vertrekken, anders zou ze het land worden uitgezet. De uitspraak maakte 10 een einde aan een lang procedureel gevecht over een verblijfsvergunning.

Bombardementen

De elfjarige Taïda komt samen met haar familie in 1999 naar Nederland. Ze zijn gevlucht voor de NAVO-bombardementen op Kosovo. Het gezin komt niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning en moet daarom weer terug als de Balkan veilig wordt verklaard. De familie besluit de uitzetting niet aan te vechten, maar met een vertrekpremie van zo'n zevenduizend euro uit Nederland weg te gaan.

Uitzettingscentrum

Het leidt ertoe dat Taïda op een dag uit de klas wordt gehaald en in een uitzettingscentrum wordt gezet. Klasgenoten zorgen ervoor dat de zaak in de 20 publiciteit komt en ook de politiek begint zich er mee te bemoeien. Minister Verdonk krijgt van verschillende kanten felle kritiek omdat ze zich te star zou gedragen en van de zaak een prestigekwestie zou willen maken. Maar de minister is het niet eens met de kritiek en beticht Taïda van fraude bij haar pogingen een verblijfsvergunning aan te vragen.

Taïda, inmiddels in de laatste fase van haar eindexamen, probeert nog via de rechtbank enkele maanden langer in Nederland te blijven zodat ze haar examen helemaal kan afronden, maar krijgt geen gelijk van de rechter.

Helemaal ingeburgerd

Waarom heeft juist deze kwestie zoveel ophef veroorzaakt, terwijl er waarschijnlijk talloze soortgelijke gevallen zijn? Natuurlijk in de eerste plaats door de grote hoeveelheid publiciteit die ze – mede dankzij haar klasgenoten – heeft gekregen. Aan de ene kant zijn er diegenen die minister Verdonk steunen en vinden dat ze terecht haar rug recht houdt.

Aan de andere kant zijn er de mensen die zich afvragen waarom de minister geen uitzondering maakt voor iemand die helemaal is ingeburgerd, de taal goed beheerst en zich zo hard inzet om haar examen te halen. Verdonk heeft toch het recht om bij haar uitzetbeleid uitzonderingen te maken voor de zogenoemde schrijnende gevallen?

Eindexamen

30

35

40

In werkelijkheid verloopt het anders. De Kosovaarse rest nu nog het Nederlands eindexamen VWO te voltooien op de Nederlandse ambassade in de Bosnische hoofdstad Sarajevo. De onderwijsinspectie heeft haar daar toestemming voor gegeven. Als Taïda haar studie in Nederland wil doen, begint de hele papiermolen waarschijnlijk weer van voren af aan.

"Ik leef echt dag voor dag", vertelt Taïda. "Ik weet niet wat er morgen gebeurt. Wat ik van Sarajevo moet verwachten? Heel weinig denk ik."

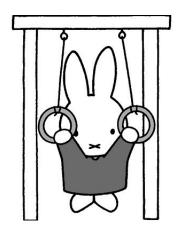
TEKST D

EEN NIEUW HUIS VOOR NIJNTJE

Centraal Museum, Utrecht Geopend vanaf 18 februari 2006

Wereldwijd is er één Utrechts kunstwerk beroemder dan de Rietveldstoel en dat is Dick Bruna's Nijntje, het konijntje dat Bruna in 1955 ontwierp. Nijntje is in 50 jaar uitgegroeid tot een internationale bekendheid, niet alleen als personage in kinderboeken, maar ook als designicoon*. De boeken van Dick Bruna zijn vertaald in meer dan 40 talen en er zijn meer dan 85 miljoen exemplaren verkocht. Vanaf 18 februari 2006 is het werk van Dick Bruna permanent te zien in het Dick Bruna Huis. Het Dick Bruna Huis is onderdeel van het Centraal Museum.

Dick Bruna

Dick Bruna (1927) is een van de weinig levende Nederlandse kunstenaars die wereldwijd bekend is, bij jong en oud. Bruna begon met tekenen in 1940 en illustreerde onder andere de boeken uit de Zwarte Beertjes-serie. Het oeuvre van Dick Bruna kenmerkt zich door een eenvoudige en directe tekenstijl. De Brunacollectie van het Centraal Museum bestaat uit meer dan 1200 werken en groeit nog steeds. Het Centraal Museum heeft de collectie langdurig in bruikleen.

Tentoonstelling

In het Dick Bruna Huis (400 m²), gehuisvest in de voormalige Willem Arntstz Kliniek in het Museum Kwartier, wordt een permanente tentoonstelling ingericht voor volwassenen en kinderen met een overzicht van Bruna's prenten, affiches, boekomslagen en natuurlijk de Nijntjesboeken. In de tentoonstelling zijn straks Bruna's vroegere boekomslagen te zien, uit de tijd dat hij voor zijn vaders uitgeverij werkte en experimenteerde met veschillende technieken, tot en met zijn latere prentenboeken. Originele schetsen tonen de ontwikkeling van Nijntje door de jaren heen. Naast pen en inkttekeningen van Nijntje zijn ook personages uit andere kinderboeken te zien.

Documentaires geven inzicht in het werkproces en laten Bruna's levenslange streven zien naar directheid en eenvoud. In het Dick Bruna Huis zijn regelmatig voorlees- en activiteitenmiddagen. Zo kunnen kinderen op speelse wijze kennismaken met de basisbeginselen van de beeldende kunst, zoals kleuren, vormen en lijnen.

^{*} designicoon : toonaangevend beeld